

Model de subiect - Examenul de bacalaureat

Prof. Popescu Gabriela

Disciplina: Limba și literatura română

Liceul Teoretic Videle, județul Teleorman

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Lumina este materialul de lucru al fotografului. Prin lumină se pun în evidență materia, culoarea și forma, care se înregistrează apoi cu ajutorul aparatului pentru a se produce imaginea fotografică. Lumina influențează atât procesul de înregistrare al fotografiei, cât și subiectul. Se poate spune deci că în fotografie orice poate fi schimbat prin modul de iluminare. Fiecare situație de iluminare[...] poate fi considerată un alt fel de a vedea lucrurile și are un efect hotărâtor în calitatea fotografiei. [...]

Modul de iluminare trebuie să fie adaptat atât trăsăturilor fizice ale elementelor fotografiate, cât și intenției noastre de comunicare. Altfel spus, prin lumină se pot sublinia aspectele vizibile ale elementelor fotografiate, așa încât descrierea făcută să sugereze înfățișarea reală, dar și aspectele “invizibile”, acele particularități prin intermediul cărora privitorul poate înțelege conținutul imaginii și poate recompune povestea în același sens cu cel al autorului.

Prima provocare a unui fotograf este modul de proiecție a spațiului tridimensional din realitate în planul bidimensional al sensorului. Înțelegerea relației dintre elemente și locul acestora în spațiu este în mod normal determinată de experiența și cunoștințele noastre despre mediu. În fotografie, adâncimea spațiului devine o problemă de iluminare: o scenă uniform luminată va fi proiectată de obiectiv în planul sensorului prin puncte care au același grad de strălucire, formând astfel o imagine care nu sugerează eventualele diferențe de adâncime.

(Petrișor Iordan, *Importanța luminii în fotografie*, pe www.fotomagazin.ro)

B. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *se pun în evidență*. **6 puncte**
2. Precizează ce problemă în arta fotografică poate aduce noțiunea de spațiu, așa cum reiese din ultimul paragraf al textului dat. **6 puncte**
3. Precizează care este principala provocare pentru un fotograf, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică rolul pe care îl are materialul de lucru folosit de fotograf în activitatea sa. **6 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația situației de iluminare, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă o fotografie poate modifica aspectul realității, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Importanța luminii în fotografie*, de Petrisor Iordan, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al II-lea

10 puncte

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul următor, evidențiind rolul mijloacelor artistice prin raportare la mesajul poetic:

Cărbunii când ți-or arde-n vatră

În seri de ani târzii și goi,

Tu stând la lespede de piatră

Să te gândești c-am ars și noi...

Iar când din ochii de jărat

Vor tresari scânteii-scânteii,

Să știi că visul meu sălbatic

S-a mai aprins o dată-n ei.

(Octavian Goga, *Cărbunii*)

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Lucian Blaga sau lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă,

într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Secvența are sensul de *a reliefa, a sublinia, a întări.*) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. precizarea problemei pe care o generează noțiunea de spațiu (de exemplu: adâncimea spațiului creează probleme de iluminare) - 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea principalei provocări pe care o poate avea un fotograf (de exemplu: modul în care el proiectează spațiul real în planul senzorial) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text (*Prima provocare a unui fotograf este modul de proiecție a spațiului*

tridimensional din realitate în planul bidimensional al senzorului.) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

4. explicarea rolului pe care materialul de lucru folosit de fotograf îl are în activitatea sa (de exemplu: Lumina ajută la producerea imaginii fotografice, reliefând materialul, culoarea și forma) – 4 puncte; explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

5. explicarea noțiunii (de exemplu: redimensionează realitatea, modificându-i datele din punct de vedere calitativ): prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; abordare schematică, ezitantă – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct

4 puncte

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

2 puncte

B. (20 de puncte)

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**

– câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**

– câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**

– valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – 1 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p.

3 puncte + 1 punct = 4 puncte

– formularea unei concluzii pertinente **1 punct**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**

– respectarea normelor limbii literare (0–1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2–3 greșeli – 1 punct; 4 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

– așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentarea textului prin conturarea relației dintre mijloacele artistice și mesajul poetic:

• prezentarea adecvată și nuanțată, prin evidențierea rolului mijloacelor artistice în conturarea mesajului poetic **6 puncte**

• prezentarea ezitantă a rolului mijloacelor artistice în conturarea mesajului poetic – 3 puncte

• simpla precizare a rolului mijloacelor artistice în conturarea mesajului poetic sau tendință de generalizare – 1 punct

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică **6 puncte**

• precizarea perioadei, a curentului cultural/literar sau a orientării tematice: 2 puncte

• numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar sau ale orientării tematice precizate: 2 x 1 punct = 2 puncte

• evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat **6 puncte**

- precizarea temei: 2 puncte;
- câte 2 puncte pentru comentarea oricăror două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic – 2 x 2 puncte = 4 puncte (comentarea adecvată – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct) – câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**
- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic – 3 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - relație adecvată între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
 - relație parțial adecvată între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
 - schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) **2 puncte**
- ortografia (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
- punctuația (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.